

OHUTUSKAART

vastavalt määrusele (EÜ) nr 1907/2006 (REACH), muudetud määrusega (EL) 2020/878

Trisodiumphosphate (naatriumortofosfaat)

Läbivaatamise kuupäev	21.06.2022
Versiooni number	2
Keel	Eesti keel

1. JAGU: Aine/segude ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine

1.1. Tootetähis

Toote nimetus / kaubanduslik nimetus	Trisodiumphosphate
Aine nimetus	Naatriumortofosfaat, dodekahüdraat (trinaatriumfosfaat-12-hüdraat)
REACH registreerimisnumber	01-2119489800-32-0002
EÜ number	231-509-8
CAS number	10101-89-0
Brouwland tootekood	004.075.8 – 004.076.6

1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusalaad ning kasutusalaad, mida ei soovitata

Soovituslik kasutus: tööstuse tooraine; puhastusvahendid, metallitöötus, veetöötus.

1.3. Andmed ohutuskaardi tarnija kohta

Levitaja (Eestis turulevija):

Ettevõtte nimi	FERMETECH OÜ
E-post	info@fermetech.eu
Veebileht	www.fermetech.eu
Telefon	+372 5351 6054

Tootja:

Ettevõtte nimi	Brouwland bv
Aadress	Korspelsesteenweg 86, 3581 Beverlo, Belgia
Telefon	+32 11 40 14 07
E-post (mittevariikõnedeks)	info@brouwland.com
Veebileht	www.brouwland.com

1.4. Hädaabitelefoni number

Eesti Mürgistusteabekeskus (24 h): 16662 või +372 626 9390

Üldine hädaabinumber: 112

Algse ohutuskaardi hädaabinumber (Belgia): +32 70 245 245

2. JAGU: Ohtude identifitseerimine

2.1. Aine või segu klassifitseerimine

Klassifitseerimine vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 (CLP)

Ohuklass	Eestikeelne nimetus	Ohulause
Skin Irrit. 2	Nahaärritus, 2. kategooria	H315
Eye Irrit. 2	Silmaärritus, 2. kategooria	H319
STOT SE 3	Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude, 3. kategooria	H335

2.2. Mürgistuselemendid

Ohupiktogramm	GHS07 – hüüumärk
Tunnussõna	Hoiatus (Warning)

Ohulaused:

- H315: Põhjustab nahaärritust.
- H319: Põhjustab tugevat silmade ärritust.
- H335: Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

Hoiatuslaused – ennetamine:

- P261: Vältida tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud aine sissehingamist.
- P264: Pärast käitlemist pesta hoolikalt käsi.
- P280: Kanda kaitsekindaid/kaitserõivastust/kaitseprille/kaitsemaski.

Hoiatuslaused – reageerimine:

- P304+P340+P312: SISSEHINGAMISE KORRAL: toimetada isik värske õhu kätte ja hoida asendis, mis võimaldab kergesti hingata. Halva enesetunde korral võtta ühendust MÜRGISTUSTEABEKESKUSE/arstiga.
- P337+P313: Kui silmade ärritus ei möödu: pöörduda arsti poole.

Hoiatuslaused – ladustamine:

- P403+P233: Hoida hästi ventileeritavas kohas. Hoida pakend tihedalt suletuna.

2.3. Muud ohud

See aine/segud ei sisalda PBT- ega vPvB-kriteeriumidele vastavaid koostisaineid kontsentratsioonis 0,1 % või rohkem.

3. JAGU: Koostis/teave koostisainete kohta

3.1. Ained

Aine nimetus	Naatriumortofosfaat, dodekahüdraat
REACH registreerimisnumber	01-2119489800-32-0002
Keemiline laad	Anorgaaniline

Ohtlikud koostisained:

Keemiline nimetus	CAS / EÜ number	Kontsentratsioon (% w/w)
Naatriumortofosfaat, dodekahüdraat	CAS: 10101-89-0 EÜ: 231-509-8	≥ 90 – ≤ 100

4. JAGU: Esmaabimeetmed

4.1. Esmaabimeetmete kirjeldus

Üldised juhised:

Viia kannatanu ohualast välja, pöörduda arsti poole. Näidata arstile käesolevat ohutuskaarti. Kannatanut mitte jätta üksi.

Silma sattumise korral:

Kaitsta vigastamata silma. Loputamise ajal hoida silm laialt avatud. Kui silmade ärritus ei möödu, pöörduda eriarsti poole.

Nahale sattumise korral:

Eemaldada viivitamata saastunud rõivad ja jalanõud. Pesta rohke veega. Kui sümptomid ei kao, pöörduda arsti poole.

Sissehingamise korral:

Viia värske õhu kätte. Kui sümptomid ei kao, pöörduda arsti poole.

Allaneelamise korral:

Teadvusega isikule mitte midagi suu kaudu anda. Kui sümptomid ei kao, pöörduda arsti poole.

4.2. Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Põhjustab nahaärritust. Põhjustab tugevat silmade ärritust. Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

4.3. Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja eriravi vajaduse kohta

Eriarsti konsultatsiooni jaoks pöörduda mürgistusteabekeskuse poole.

5. JAGU: Tulekustutusmeetmed

5.1. Tulekustutusvahendid

Sobivad kustutusvahendid: kasutada kohalikest oludest ja ümbritsevast keskkonnast lähtuvalt sobivaid kustutusmeetmeid.

5.2. Aine või seguga seotud erilised ohud

Tulekahju ajal mitte kasutada tugevat veejuga, kuna see võib aine laiali pillata ja tulekahju levitada.

5.3. Nõuanded tuletõrjajatele

Tuletõrjajatele vajalik erivarustus: vajaduse korral kanda autonoomset hingamisaparaati.

Lisateave: tulekahju ja/või plahvatuse korral mitte sisse hingata auru.

6. JAGU: Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda

6.1. Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras

Kasutada isikukaitsevahendeid.

6.2. Keskkonnakaitsemeetmed

Vältida materjali sattumist kanalisatsiooni või veekogudesse.

6.3. Tõkestamis- ning puhastamismeetodid ja -vahendid

Hoida sobivates suletud mahutites kõrvaldamise eesmärgil.

6.4. Viited muudele jagudele

Isikukaitse kohta vt 8. jagu.

7. JAGU: Käitlemine ja ladustamine

7.1. Ohutu käitlemise meetmed

Soovitus tule- ja plahvatuskaitseks:

Tavapärased meetmed ennetava tulekaitse jaoks.

Soovitus ohutuks käitlemiseks:

Mitte sisse hingata auru/tolmu. Vältida kokkupuudet naha ja silmadega. Isikukaitse kohta vt 8. jagu. Kasutuskohas tuleb keelata suitsetamine, söömine ja joomine. Tagada piisav õhuvahetus ja/või äratõmme tööruumides. Vältida tolmu ja aerosoolide tekkimist, hoida eemal tulest, sädemetest ja kuumadest pindadest.

Hügieenimeetmed:

Vältida kokkupuudet naha, silmade ja rõivastega. Toote käitlemise ajal mitte süüa, juua ega suitsetada.

7.2. Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused

Hoida originaalpakendis. Hoida tihedalt suletuna. Hoida kuivas, jahedas ja hästi ventileeritavas kohas. Soovituslikes ladustamistingimustes stabiilne. Ladustamisel teiste toodetega erinõudeid ei ole.

7.3. Erikasutus

Lisateavet vt toote tehnilisest infolehest.

8. JAGU: Kokkupuute ohjamine/isikukaitse

8.1. Kontrolliparameetrid

Ei sisalda aineid, mille kohta on kehtestatud töökeskkonna kokkupuute piirnormid.

DNEL – Tuletatud mittetoimiv tase vastavalt määrusele (EÜ) nr 1907/2006:

Aine	Lõppkasutaja	Kokkupuuteviis	Võimalik mõju tervisele	Väärtus
Naatriumortofosfaat, dodekahüdraat	Töötajad	Sissehingamine	Pikaajaline kokkupuude, süsteemne mõju	4,07 mg/m ³
Naatriumortofosfaat, dodekahüdraat	Tarbijad	Sissehingamine	Pikaajaline kokkupuude, süsteemne mõju	3,04 mg/m ³

8.2. Kokkupuute ohjamine

Isikukaitsevahendid:

Silmade/näo kaitse: külgekraanidega kaitseprillid.

Käte kaitse: polüvinüülalkoholist või nitiilbutüülkummist kaitsekindad. Valitud kaitsekindad peavad vastama EL direktiivi 89/686/EMÜ ja sellest tuleneva standardi EN 374 nõuetele. Konkreetse töökohta sobivus tuleks läbi rääkida kindavalmistajaga.

Naha kaitse: tolmukindel kaitserõivastus.

Hingamisteede kaitse: tavapäraselt ei ole vajalik isiklik hingamiskaitse.

Kaitsemeetmed: vältida kokkupuudet nahaga, mitte sisse hingata tolmu. Toote käitlemise ajal mitte süüa, juua ega suitsetada.

9. JAGU: Füüsikalised ja keemilised omadused

9.1. Teave üldiste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta

Välimus	Kristalne
Värvus	Värvitu

Löhn	Löhnatu
pH (10 g/l, 20 °C)	11,8 – 12,0
Sulamistemperatuur / vahemik	75 °C
Keemistemperatuur / vahemik	Andmed puuduvad
Leekpunkt	Ei ole asjakohane
Süttivus (tahke aine, gaas)	Ei eeldata plahvatusohtliku tolmu-õhu segu moodustumist
Lahustuvus vees	200 g/l (20 °C)
Puustetihedus (20 °C)	900 kg/m ³
Plahvatuslikud omadused	Õigusaktide kohaselt: ei ole plahvatusohtlik. Rahvusvahelistes transpordieeskirjades: ei ole plahvatusohtlik
Metallide söövitamine	Ei söövita metalle

9.2. Muu teave

Andmed puuduvad.

10. JAGU: Püsivus ja reaktsioonivõime

10.1. Reaktsioonivõime

Normaalsel kasutamisel ei ole teada ohtlike reaktsioone.

10.2. Keemiline stabiilsus

Toode on keemiliselt stabiilne.

10.3. Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

Soovituslikes ladustamistingimustes stabiilne. Normaalset kasutamisel ei ole teada ohtlike reaktsioone.

10.4. Tingimused, mida tuleb vältida

Andmed puuduvad.

10.5. Kokkusobimatud materjalid

Ei ole teada.

10.6. Ohtlikud lagusaadused

Ohtlikud lagusaadused puuduvad.

11. JAGU: Teave toksilisuse kohta

11.1. Teave määruses (EÜ) nr 1272/2008 määratletud ohuklasside kohta

Akuutne mürgisus:

Olemasolevate andmete põhjal ei ole klassifitseeritud.

Kokkupuuteviis	Parameeter	Väärtus	Liik / märkused
Oraalne (akuutne)	LD ₅₀	> 2000 mg/kg	Rott, emane (fikseeritud annuse meetod, GLP: jah)
Sissehingamine (akuutne, 4 h)	LC ₅₀	> 0,83 mg/l (tolm/udu)	Rott (OECD 403, GLP: jah). LC ₅₀ ei suudetud kindlaks teha, kuna saavutatud kontsentratsioonil suremust ei täheldatud.
Dermaalne (akuutne)	LD ₅₀	> 2000 mg/kg	Rott (OECD 402, GLP: jah)

Söövitavus / ärritavus nahale:

Põhjustab nahaärritust. Küülikul: nahaärritus.

Raske silmakahjustus / silmade ärritus:

Põhjustab tugevat silmade ärritust. Küülikul: silmade ärritus, mis möödub 21 päeva jooksul.

Hingamisteede või naha sensibiliseerimine:

Olemasolevate andmete põhjal ei ole klassifitseeritud. Hiirel: ei põhjustanud sensibiliseerimist.

Kantserogeensus:

Olemasolevate andmete põhjal ei ole klassifitseeritud.

Sugurakke kahjustav toime:

Olemasolevate andmete põhjal ei ole klassifitseeritud.

Reproduktiivtoksilisus:

Olemasolevate andmete põhjal ei ole klassifitseeritud.

STOT – ühekordne kokkupuude:

Võib põhjustada hingamisteede ärritust. Aine on klassifitseeritud mürgisuse alla sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude, 3. kategooria, hingamisteede ärritust põhjustav.

STOT – korduv kokkupuude:

Olemasolevate andmete põhjal ei ole klassifitseeritud.

Aspiratsioonioht:

Olemasolevate andmete põhjal ei ole klassifitseeritud.

12. JAGU: Ökoloogiline teave

12.1. Toksilisus

Naatriumortofosfaat, dodekahüdraat:

Parameeter	Väärtus	Kokkupuude	Liik / standard
LC ₅₀ kaladele	> 100 mg/l	96 h	Oncorhynchus mykiss (vikerforell), OECD 203
EC ₅₀ vesikirpudele	> 100 mg/l	48 h	Daphnia magna, OECD 202
EC ₅₀ vetikatele	> 100 mg/l	72 h	Desmodesmus subspicatus, OECD 201

12.2. Püsivus ja lagundatavus

Andmed puuduvad.

12.3. Bioakumuleeruvus

Andmed puuduvad.

12.4. Liikuvus pinnases

Andmed puuduvad.

12.5. PBT ja vPvB-omaduste hindamise tulemused

See aine/segud ei sisalda PBT- ega vPvB-kriteeriumidele vastavaid koostisaineid kontsentratsioonis 0,1 % või rohkem.

12.6. Muud kahjulikud mõjud

Andmed puuduvad.

13. JAGU: Jäätmekäitlus

13.1. Jäätmetöötlusmeetodid

Jäätmejäägid (toode):

Mitte saastada tiike, veekogusid ega kraave kemikaali või kasutatud pakendiga. Kõrvaldada jäätmed pädeva jäätmekäitlusettevõtte kaudu.

Saastunud pakend: tühjendada ülejääk, kõrvaldada kasutamata tootena. Eestis kõrvaldada vastavalt jäätmeseadusele.

14. JAGU: Veonõuded

14.1. ÜRO number

Ei ole reguleeritud ohtliku kaubana.

14.2. ÜRO veose tunnusnimetus

Ei ole reguleeritud ohtliku kaubana.

14.3. Transpordi ohuklass(id)

Ei ole reguleeritud ohtliku kaubana.

14.4. Pakendigrupp

Ei ole reguleeritud ohtliku kaubana.

14.5. Keskkonnaohud

Ei ole reguleeritud ohtliku kaubana.

14.6. Eriettevaatusabinõud kasutajatele

Ei ole asjakohane.

14.7. Mereveod kooskõlas IMO õigusaktidega

Ei ole asjakohane.

15. JAGU: Reguleerivad õigusaktid

15.1. Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutus-, tervise- ja keskkonnavalased eeskirjad

- Määrus (EÜ) nr 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta: ei ole asjakohane
- REACH XIV/XV (autoriseeritavate ainete kandidaatainete loend, artikkel 59): ei ole asjakohane
- Määrus (EÜ) nr 1005/2009 osoonikihti kahandavate ainete kohta: ei ole asjakohane
- Määrus (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta: ei ole asjakohane
- Seveso III: direktiiv 2012/18/EL

Eesti Vabariigi õigusaktid:

- Kemikaaliseadus
- Vabariigi Valitsuse 20.03.2001 määrus nr 105
- Töetervishoiu ja tööohutuse seadus
- Jäätmeseadus

15.2. Kemikaaliohutuse hindamine

Andmed puuduvad.

16. JAGU: Muu teave

Ohutuskaardis kasutatud H-lauset (ohulauset) loetelu

- H315: Põhjustab nahaärritust.
- H319: Põhjustab tugevat silmade ärritust.
- H335: Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

Ohutuskaardis kasutatud P-lauset (hoiatuslauset) loetelu

- P261: Vältida tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud aine sissehingamist.
- P264: Pärast käitlemist pesta hoolikalt käsi.
- P280: Kanda kaitsekindaid/kaitserõivastust/kaitseprille/kaitsemaski.
- P304+P340+P312: SISSEHINGAMISE KORRAL: toimetada isik värske õhu kätte ja hoida asendis, mis võimaldab kergesti hingata. Halva enesetunde korral võtta ühendust MÜRGISTUSTEABEKESKUSE/arstiga.
- P337+P313: Kui silmade ärritus ei möödu: pöörduda arsti poole.
- P403+P233: Hoida hästi ventileeritavas kohas. Hoida pakend tihedalt suletuna.

Lühendid ja akronüümid:

- ADR – Ohtlike kaupade rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe
- CAS – Chemical Abstracts Service'i registreerimisnumber
- CLP – Klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrus (EÜ) nr 1272/2008
- DNEL – Tuletatud mittetoimiv tase
- EC₅₀ – 50 % efektkontsentratsioon
- ECHA – Euroopa Kemikaaliamet
- EÜ – Euroopa Ühenduse number
- GLP – Hea laboritava
- LC₅₀ – 50 % katsesubjektidele surmav kontsentratsioon
- LD₅₀ – 50 % katsesubjektidele surmav doos
- OECD – Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
- PBT – Püsiv, bioakumuleeruv ja toksiline
- REACH – Kemikaalide registreerimise, hindamise, autoriseerimise ja piiramise määrus
- STOT SE – Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude
- vPvB – Väga püsiv ja väga bioakumuleeruv

Ohutuskaardi tõlke märkused:

Käesolev ohutuskaart on tõlge ingliskeelsest originaaldokumendist (Safety Datasheet 004.075.8 – 004.076.6 Trisodiumphosphate, versioon 2, 21.06.2022, autor Brouwland bv). Tõlge on tehtud REACH-määruse artikli 31 lõike 5 nõuete täitmiseks Eesti Vabariigi territooriumil.